

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi makeis- ja virvoitusjuomaverosta annettua lakia siten, että makeisveron kantamisesta luovutaisiin. Virvoitusjuomaveron osalta lakia muutettaisiin siten, että lakia ei perusveron osalta sovellettaisi pientuottajiin, jotka ovat

lähinnä sivutoimisia ja osa-aikaisia.

Esitys liittyy valtion vuoden 1999 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Yleistä

Makeisista valtiolle suoritettavasta verosta säädetään nykyisessä muodossaan makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1474/1994), joka tuli voimaan vuoden 1995 alusta. Veron määrä on 3,50 markkaa kilolta makeisia. Veron kohteena ovat Suomessa kulutettavat makeiset.

Makeisista on valtiontaloudellisten syiden vuoksi kannettu valmisteveroa vuodesta 1926. Valmisteverolainsäädäntö uudistettiin vuonna 1994 Suomen Euroopan unionin (EU) jäsenyyden vuoksi. Tässä yhteydessä silloin voimassa olleet virvoitusjuomaverosta annettu laki (870/1979) ja makeisverosta annettu laki (867/1979) yhdistettiin yhdeksi laiksi, koska verottamista koskevat lakien menettelytapasäännökset olivat varsin samanlaiset. Makeisveron määrä on säilynyt ennallaan vuodesta 1987.

Makeisia myydään Suomessa vuosittain noin 3,5 miljardin markan arvosta. Myynnin kokonaismäärä on noin 64 miljoonaa kiloa, josta kotimaisen tuotannon osuus on noin 31 miljoonaa kiloa eli noin 48 prosenttia. Kakaota, makeisia ja suklaata valmistaa maassamme noin 50 yritystä, ja vuoden 1996 tietojen mukaan toimiala työllistää noin 2 600 henkilöä.

1.2. Makeisvero EU-tilanteessa

Yhdenmukaistettaessa valmisteverotusta koskevaa lainsäädäntöä Suomen valmistautuessa jäsenyyteen EU:ssa kansallisen makeisveron kantamista päätettiin jatkaa valtiontaloudellisista syistä. Koska vero ei kuulu yhdenmukaistettuihin valmisteveroihin, veronkanto- ja valvontajärjestelmänä ei voida käyttää Euroopan yhteisön (EY) valmisteverojärjestelmää. Tämä tarkoittaa, että siirtoja Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä ei varusteta yhteisön valmisteverojärjestelmään kuuluvalla saateasiakirjalla, vaan tuotteet siirretään verovalvontaan tuojan ilmoituksen perusteella. Valmisteverotuslain (1469/1994) tuotteiden siirtämistä koskevia säännöksiä sovelletaan ainoastaan tuotaessa yhteisön ulkopuolisia tuotteita rajatullitoimipaikasta valtuutetun varastonpitäjän verottomaan varastoon tai verottomien varastojen välillä Suomessa.

Kauppa ja makeisteollisuus pitävät makeisten harmaatuontia makeisverotuksesta johduttavana ongelmana. Verottomasti maahantuojien makeisten katsotaan aiheuttavan kilpailun vääristymiä, koska niitä myydään edullisemmin kuin verollisia makeisia. Viranomaiset eivät kuitenkaan ole todenneet makeisveron kiertämisestä aiheutuneen merkittäviä ongelmia. Tutkitut rikokset ovat yleensä olleet vähäisiä ja niiden vaikutukset

markkinoilla paikallisia. Myös makeisveron tuotto on hieman noussut, eli suurimittaista salakuljetettujen makeisten myyntiä ei voida katsoa esiintyvän.

1.3. Makeisveron yhteisöoikeudelliset näkökohdat

Ksylitolimakeisten verovapaus

Makeisverosta on kansanterveydellisistä syistä vapautettu ksylitolilla makeutetut makeiset, joiden on todettu estävän hampaiden reikiintymistä. EY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa kielletään jäsenvaltioita määräämästä muiden jäsenvaltioiden tuotteille korkeampia veroja kuin samanlaisille kotimaisille tuotteille. Euroopan komissio on lähettänyt Suomelle 24 päivänä huhtikuuta 1997 virallisen huomautuksen, jossa katsotaan, että Suomi on rikkonut mainitussa artiklassa määrättyt velvoitteet pitäessään voimassa ksylitolimakeisten verovapauden suhteessa muihin tavallista sokeria sisältämättömiin, muilla sokerialkoholeilla kuin ksylitolilla, kuten sorbitolilla, makeutettuihin ja muista jäsenvaltioista peräisin oleviin makeisiin.

Suomi on kesäkuussa 1997 toimittanut komissiolle vastauksensa, jossa katsotaan, ettei kyse ole tuontituotteita syrjivästä verosta. Ksylitolimakeisten verovapaus on myönnetty makeisten sisältämien makeutusaineiden perusteella, ei sen sijaan makeisten alkuperän perusteella. Näin tuontimakeiset saavat saman veroedun kuin kotimaiset tuotteet, jos ne täyttävät laissa säädettyt verottomuuden edellytykset. Suomessa myydään sekä kotimaassa että ulkomailla valmistettuja ksylitolimakeisia. Toisaalta makeisveroa kannetaan merkittävästä määrästä kotimaisia sokerittomia makeisia, jotka on makeutettu muulla kuin ksylitolilla. Jos komissio ei pidä Suomen viralliseen huomautukseen antamaa vastausta riittävänä, se voi jatkaa rikkomusmenettelyä ja antaa EY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitetun perustellun lausunnon. Lausuntoa ei toistaiseksi ole annettu.

Veron kantojärjestelmä

Suomi on myös saanut komissiolta makeis- ja virvoitusjuomaveron kantojärjestelmää koskevan epävirallisen huomautuksen. Siinä katsotaan, että toisesta jäsenvaltiosta vas-

taanotetut tuotteet ovat epäedullisemmassa asemassa kotimaasta tehtyyn hankintaan verrattuna. Kirjelmässä todetaan myös, että on suhteetonta soveltaa samanlaisia säännöksiä vähäisten kansallisten valmisteverojen kantamiseen kuin tuottoisiin yhdenmukaistettuihin valmisteveroihin.

Vastauksessaan komission epäviralliseen huomautukseen Suomi katsoo, että veron kantojärjestelmä on mahdollisimman yksinkertainen eli pelkkä veron maksaminen riittää. Se, joka tuo tuotteita toisesta jäsenvaltiosta, ei joudu syrjivän veron kohteeksi. Lisäksi Suomi korostaa, että koska valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta annetun neuvoston direktiivin 92/12/ETY, jäljempänä *järjestelmädirektiivi*, 3 artiklan 3 kohdan mukaan sallitaan kansalliset valmisteverot, on vero myös voitava jäsenvaltiossa peria sen parhaaksi katsomalla tavalla. Jos pelkkä kansallisen veron periminen katsottaisiin kielletyksi rajamuodollisuudeksi, olisi mainitun kohdan ja EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan välillä selvä ristiriita.

1.4. Virvoitusjuomaveron periminen pien-tuottajilta

Makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain perusteella suoritetaan valtiolle myös virvoitusjuomaveroa. Virvoitusjuomaveron kohteena ovat limonadit, kivennäisvedet, sellaisenaan nautittavat mehut, mehujen valmistamiseen käytettävät tiivisteet sekä ne miedot alkoholipitoiset juomat, joista ei kanneta alkoholijuomaveroa, kuten miedot siiderit. Virvoitusjuomaveron perusveroa peritään 0,27 markkaa litralta, ja tiivistemehuista veroa kannetaan laimennussuhteen perusteella. Eniten kulutetuista juomaryhmistä, joita ovat lähinnä limonadit ja kivennäisvedet, kannetaan lisäksi pakkauksen laadun perusteella määräytyvää ympäristöperusteista lisäveroa.

Virvoitusjuomaveroa maksaa noin 50 pientä mehujen valmistajaa. Mehujen pienimuotoista valmistustoimintaa harjoitetaan lähinnä maatalouden sivuelinkeinona esimerkiksi marjojen viljelyn ohessa. Myös viinitilat, pitopalveluyritykset, hillojen kotivalmistajat ja muut vastaavat valmistavat satunnaisesti mehua myyntiin. Näiden valmistusmäärät vaihtelevat muutamasta sadasta muutamaan kymmeneen tuhanteen litraan vuodessa. Tyypilli-

sesti virvoitusjuomaveron määrä sivutoimisi-
silla valmistajilla vaihtelee muutamasta sa-
dasta markasta muutamaan tuhanteen mark-
kaan vuodessa. Virvoitusjuomaveroa pien-
valmistajat suorittavat yhteensä noin
100 000 markkaa vuodessa. Varsinaisen val-
mistuksen lisäksi esimerkiksi kahviloissa ja
toreilla mehuja myös puristetaan lähinnä sit-
rushedelmistä ja myydään välittömästi nau-
tittaviksi. Käytännössä osasta pienvalmistus-
ta ei makseta valmisteveroa, eivätkä useat
pienvalmistajat edes miellä, että heidän toi-
mintansa on veronalaista.

Valmisteverotuslain 72 §:n mukaan val-
misteveron alaiset tuotteet, joista veroa ei
ole suoritettu, on valmistettava, jalostettava
ja varastoitava verottomassa varastossa. Tä-
män vuoksi myös virvoitusjuomaveron alais-
ten juomien pienienkin valmistajien tulee re-
kisteröityä valtuutetuiksi varastonpitäjiksi,
joihin sovelletaan verovelvollisryhmistä ras-
kainta hallinnollista menettelyä. Mehuja val-
mistetaan usein vain muutaman kesäkuukau-
den aikana, mutta veroilmoitus tulee tehdä
kuukausittain. Verovelvollisuudesta johtuvat
kustannukset ja velvoitteet, kuten säännösten
tunteminen, velvollisuus jättää veroilmoitus
säännöllisesti, valtuutetun varastonpitäjän lu-
van hankkimisesta ja muutoksista aiheutuvat
kustannukset ja muut vastaavat, ovat suuria
verrattuna toiminnan pienimuotoisuuteen ja
satunnaisuuteen. Toisaalta pienimuotoisesta
virvoitusjuomaveron alaisten juomien val-
mistuksesta aiheutuu myös tullilaitokselle
suuri hallinnollinen rasite veron tuottoon
nähdén.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Makeisvero

Edellä esitettyjen kansallisesta valmisteve-
rosta Suomen makeismarkkinoille aiheutuvi-
en ongelmien vuoksi makeisverosta ehdote-
taan luovuttavaksi. Makeisverosta luovutta-
essa komissiolla ei myöskään enää olisi tar-
vetta jatkaa ksyylitolimakeisten verovapauden
rikkomusmenettelyä, joskaan tämän verova-
pauden yhteisöoikeuden vastaisuutta ei ole
EY:n oikeudessa todettu. Makeis- ja virvoi-
tusjuomaverosta annetun lain nimike muutet-
taisiin laiksi virvoitusjuomaverosta. Laista
poistettaisiin maininnat makeisverosta ja sii-
hen liittyvistä määritelmistä.

2.2. Virvoitusjuomavero

Velvollisuudesta suorittaa virvoitusjuoma-
veron perusveroa ehdotetaan vapautettaviksi
pientuottajat, joiden virvoitusjuomaverolaissa
tarkoitettujen virvoitusjuomien tuotanto on
enintään 50 000 litraa kalenterivuodessa.
Määrällä tarkoitettaisiin valmista, laimennet-
tua juomaa. Määrä laskettaisiin virvoitusjuo-
masta saatavan juomamäärän perusteella sa-
malla tavalla, kuin voimassa olevan lain
3 §:ssä säädetään verotettavan virvoitusjuo-
man määrästä. Jos valmistajan tuotanto ka-
lenterivuoden aikana ylittää 50 000 litraa,
vero perittäisiin koko määrästä.

Ehdotuksen tarkoituksena olisi välttää ny-
kyinen tilanne, jossa sekä verottajan että ve-
rovelvollisen kustannukset ja hallinnollisen
työn määrä ovat kohtuuttoman suuret perityn
veron määrään nähden. Ehdotettava 50 000
litran vuosituotannon raja riittäisi rajaamaan
perusveron ulkopuolelle suuren osan hedel-
mä-, marja- ja kasvimehujen erityisesti
maatalouden sivuelinkeinona harjoitettavasta
pienvalmistuksesta. Hallinnollisen työn ja
verokertymän epäsuhta koskee juuri näitä
pientuottajia. Ehdotus vaikuttaisi myönteis-
esti sivuelinkeinona tai satunnaisesti mehuja
valmistavien asemaan. Toiminnan aloittamis-
kynnys madaltuisi, verovelvollisuudesta koi-
tuva työ pienvalmistajalle poistuisi ja toi-
minnan kustannukset laskisivat virvoitus-
juomaveron jäädessä pois. Valmisteverovi-
ranomaiset voisivat tältä osin kohdentaa voi-
mavarojaan verotuoton kannalta merkittä-
vämpiin kohteisiin.

Verovelvollisuudesta ehdotuksen mukaan
vapautuvan valmistajan olisi kuitenkin vaa-
dittaessa esitettävä tulliviranomaiselle luotet-
tava selvitys tuotannon määrästä. Jotta vero-
vapautta ei kierrettäisi hajottamalla tuotanto
usealle valmistajalle, olisi valmistajan vaa-
dittaessa esitettävä selvitys myös toiminnan
oikeudellisesta ja taloudellisesta itsenäisyydestä
saman toimialan valmistajiin nähden.

Toisessa EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevassa
pieny yrityksessä tuotetulle virvoitusjuomalle
myönnettäisiin vastaava verovapaus. Sama
koskee EU:n ulkopuolelta Suomeen tuotuja
virvoitusjuomia. Maahantuojan on näissä ta-
pauksissa pystyttävä osoittamaan, että vir-
voitusjuoman on tuottanut sellainen valmis-
taja, joka Suomen säännösten mukaan on
rajattu virvoitusjuomaveron perusveron so-
veltamisalan ulkopuolelle.

Myös EY:n yhdenmukaistetussa valmiste-

verotusjärjestelmässä tunnetaan vastaavanlaisia pientuottajille myönnettyjä verohelpotuksia. Järjestelmädirektiivin 29 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltiot voivat vapauttaa pienet viinintuottajat eräistä valmisteverotuksen hallinnollisiin menettelyihin liittyvistä velvoitteista. Lisäksi alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 92/83/ETY mahdollistetaan alennettujen valmisteverokantojen soveltaminen pienpanimoissa tuotettuun olueen (4 artikla) ja pientislaamoissa tuotettuun alkoholiin (22 artikla). Veronalennusten osalta kyse on kuitenkin jo selkeästi pienvalmistuksen taloudellisesta tukemisesta eikä hallinnollisen työn välttämisestä, sillä olut ja alkoholi valmistetaan joka tapauksessa verovalvonnassa.

Ehdotettu verovelvollisuuden rajoitus koskisi ainoastaan perusveroa, ei virvoitusjuomaveron ympäristöperusteista lisäveroa. Jos valmistajat valmistavat lisäveron alaisia virvoitusjuomia tai niitä tuodaan maahan, olisi niistä edelleen suoritettava lisävero. Tällä varmistettaisiin se, että muutos ei ympäristötavoitteiden vastaisesti kannustaisi kertakäyttöisten juomapäälysten käytön lisäämiseen niissä juomaryhmissä, joista suuren kulutuksen takia suoritetaan lisäveroa.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Makeisverosta ei enää kertyisi valtiolle verotuloja. Makeisveron tuotto vuosina 1990 ja 1995—1998 käy ilmi taulukosta 1.

Taulukko 1

Vuosi	Makeisveron tuotto (milj. mk.)
1990	154
1995	152
1996	155
1997	157
1998 (arvio)	160

Makeisvero on luonteeltaan pienehkö valmistevero, jonka tuotto on viime vuosina pysynyt suhteellisen vakiona. Vuonna 1997 sen tuotto oli 157 miljoonaa markkaa eli 0,6 prosenttia valmisteverotuloista ja 0,1 prosenttia kaikista verotuloista. Makeisveron ai-

heuttamasta makeisten arvon noususta peritään myös arvonlisäveroa, jonka osalta verotuetot laskisivat noin 30 miljoonaa markkaa. Makeisveron ja arvonlisäveron osalta verotottoja menetettäisiin noin 190 miljoonaa markkaa vuodessa.

Makeisveron poistamisen johdosta sekä makeisten myynnin että kotimaan valmistuksen arvioidaan jonkin verran lisääntyvän. Makeisveron ja siitä johtuvan arvonlisäveron osuus makeisten myynnin arvosta on nyt noin 5 prosenttia. Kaupan arvion mukaan makeisten vähittäismyyntihinnat laskisivat veron poiston johdosta kuitenkin noin 7 prosenttia. Kauppa ja makeisteollisuus arvioivat, että kuluttajien makeisten määrä kasvaa noin 3—5 prosenttia. Harmaatuonnin arvioidaan hieman vähenevän. Nousevan kysynnän arvioidaan myös hieman lisäävän makeistuotannon työllisyyttä. Makeisalan piristymisen johdosta makeisveron poistamisen valtiontaloudellinen kokonaiskustannus jäänee jonkin verran varsinaista verotottojen menetystä pienemmäksi. Lopputulos riippuu paitsi kysynnän muutoksista myös alan hinnoittelu- ja hankintapäätöksistä, esimerkiksi tuonnin osuudesta. Jos hinta- ja määrämurtoiset toteutuvat kaupan ja makeisteollisuuden arvioiden mukaisina, lisääntyneestä myynnistä aiheutuva arvonlisäverokertymän kasvu olisi noin 20 miljoonaa markkaa, jolloin makeisveron poistamisen kokonaiskustannus valtiontaloudelle olisi noin 170 miljoonaa markkaa vuosittain.

Virvoitusjuomaveron perusveroa kannettiin vuonna 1997 noin 165 miljoonaa markkaa. Ehdotetun pientuottajien verovapautuksen johdosta virvoitusjuomaverosta kertyvä verotulo pienenesi kotimaisten tuottajien osalta noin 100 000 markkaa. Niiltä maahantuojilta, joiden vuosittaisen tuonnin määrä on ollut alle 50 000 litraa vuodessa, virvoitusjuomaveron perusveroa kertyi vuonna 1997 noin 225 000 markkaa. Tietoa siitä, kuinka suuri osa tästä tuonnista täyttäisi ehdotetun verovapauden edellytykset, ei ole saatavilla. Määrän arvioidaan kuitenkin olevan vähäinen.

Virvoitusjuomaveron perusveron poistaminen pienvalmistajilta vaikuttaisi myönteisesti verovelvollisten eli lähinnä mehuja sivuelinkeinona tai satunnaisesti valmistavien asemaan. Toiminnan aloittamiskynnys madaltuisi, verovelvollisuudesta koitua työ poistuisi ja toiminnan kustannukset laskisivat virvoitusjuomaveron jäädessä pois.

Ehdotuksen kilpailullisten vaikutusten katsotaan jäävän hyvin vähäisiksi. Virvoitusjuomien pientuottajien tuotantomäärät ja -sarjat, tuotteet ja myyntikanavat eivät kilpaile teollisten tuottajien kanssa. Ehdotuksessa tarkoitettujen verovelvollisten tuotteet ovat yleensä pienen kysynnän erikoistuotteita, joista osa myydään suoraan kuluttajille myyjäisissä, maatilamatkailun ohessa ja muissa vastaavissa myyntikanavissa. Näiden pientuottajien vuosituotannon määrä valmiina, laimennettuna mehuna on noin 0,4 miljoonaa litraa, josta yhden tuottajan osuus on keskimäärin 7 400 litraa ja veron osuus 2 000 markkaa vuodessa. Ehdotettu 50 000 litran verottoman vuosituotannon yläraja vastaisi 13 500 markan valmisteveroa. Valmisteveron perusveron alaisia virvoitusjuomia kulutettiin Suomessa vuonna 1997 yhteensä noin 610 miljoonaa litraa, josta ehdotettu verovapaus koskisi noin 0,06 prosenttia.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Tullilaitoksen tarvitsemiin voimavaroihin makeisveron poistamisella ei olisi pidemmällä tähtäimellä vaikutusta. Vuonna 1997 makeisverovelvollisia oli 256, kun taas eri valmisteveroja säännöllisesti maksamaan velvollisia oli kaikkiaan noin 1 200. Vaikka makeisveron osuus valmisteverojen tuotosta jää pieneksi, verovelvollisten määrä on suuri. Makeisveron osuus valmisteverotuksen toimittamisen kustannuksista on noin 11 prosenttia. Makeisveron poistamisen yhteydessä tullilaitoksen työmäärä lisääntyisi hetkellisesti esimerkiksi lupien peruuttamisen ja vakuuksien vapauttamisen johdosta. Tämän jälkeen valmisteverotuksen henkilöstövoimavaroja voitaisiin siirtää muihin, verotuottojen kannalta merkittävämpiin tehtäviin.

Tullilaitoksen kannalta ehdotettu pientuottajien virvoitusjuomaveron kannon lopettaminen mahdollistaisi pienimpiin virvoitusjuomaverovelvollisiin käytetyn työpanoksen

siirtämisen verotuoton kannalta merkittävämpiin kohteisiin. Toisaalta piiritullikamarien tehtäväksi jäisi pienten valmistajien ja maahan tuojien osalta verottomuuden edellytysten valvonta.

3.3. Muut vaikutukset

Makeisten kulutus lisääntyisi etenkin niitä pienillä taskurahoilla ostavien lasten ja nuorten keskuudessa, ja hintaero hampaille haittattomiin makeisiin kasvaisi. Hammas-sairauksien aiheuttajana erityisesti toistuvilla, päivän mittaan nautituilla sokeripitoisilla makeisilla on keskeinen merkitys. Makeisten toistuva käyttö näyttää väestötutkimusten perusteella jatkuvasti yleistyvän. Makeisveron poistaminen voi vahvistaa alkanutta väestön hampaiden kunnan huonontumista.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullihallituksen kanssa. Valmistelun aikana on kuultu seuraavia tahoja: maa- ja metsätalousministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Päivittäistavarakauppa ry, Elintarviketeollisuusliitto ry sekä Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän luonnontuotealan ja ruoka-Suomi -teemaryhmät.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy vuoden 1999 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan makeis- ja virvoitusjuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1474/1994) liitteenä oleva makeisverotaulukko sekä
muutetaan lain nimike, 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 5 § sekä 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 § osaksi laissa 240/1998, seuraavasti:

Laki

virvoitusjuomaverosta

1 §

Virvoitusjuomista on suoritettava valtiolle virvoitusjuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Virvoitusjuomaverona kannetaan perusvero ja lisävero.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta perusveroon, jos virvoitusjuoman on tuottanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana tuottamien virvoitusjuomien määrä on niistä saatavan juomamäärän perusteella enintään 50 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä tulliviranomaiselle luotettava selvitys.

2 §

Tässä laissa *virvoitusjuomilla* tarkoitetaan lain liitteenä olevassa virvoitusjuomaverotaulukossa tarkoitettuja tuotteita.

3 §

Virvoitusjuomaveron perusvero on suoritettava lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti.

5 §

Verottomia ovat:

1) virvoitusjuomat, jotka käytetään lääke-laissa (395/1987) tarkoitettujen lääkkeiden valmistukseen;

2) virvoitusjuomat, jotka käytetään makeisten tai virvoitusjuomien valmistukseen;

3) virvoitusjuomat, jotka käytetään alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettujen alkoholijuomien valmistukseen;

4) virvoitusjuomat, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muualla Euroopan yhteisön alueella kuin Suomessa kulutettaviksi.

Jos varastonpitäjä ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua verottomasta toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verottomuudesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslain 16 §:n 1, 3—6 ja 10 kohdassa säädetään.

6 §

Valmisteverotuslain säännöksiä veronalaisen tuotteen siirtämisestä sovelletaan virvoitusjuomiin vain siltä osin, kuin säännökset koskevat Euroopan yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden siirtämistä valtuutetun

varastonpitäjän verottomaan varastoon tai
tuotteiden siirtämistä Suomessa verottomien
varastojen välillä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouko Skinnari*

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan makeis- ja virvoitusjuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1474/1994) liitteenä oleva makeisverotaulukko sekä
muutetaan lain nimike, 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 5 § sekä 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 § osaksi laissa 240/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta

1 §

Makeisista ja virvoitusjuomista on suoritettava valtiolle makeis- ja virvoitusjuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Virvoitusjuomaverona kannetaan perusve-roa ja lisäveroa.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *makeisilla* lain liitteenä olevassa makeisverotaulukossa tarkoitettuja tuotteita;
- 2) *lakritsivalmisteella* makeista, joka sisältää lakritsiuutetta ja vehnä jauhoja sekä sokeria tai muita makeutusaineita, ja makeista, joka sisältää vähintään 50 painoprosenttia lakritsivalmisteita;
- 3) *arabikumivalmisteella* makeista, joka sisältää vähintään 40 painoprosenttia arabikumia;
- 4) *virvoitusjuomilla* lain liitteenä olevassa virvoitusjuomaverotaulukossa tarkoitettuja

Laki

virvoitusjuomaverosta

1 §

Virvoitusjuomista on suoritettava valtiolle virvoitusjuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Virvoitusjuomaverona kannetaan perusve-roa ja lisäveroa.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta perusve-roon, jos virvoitusjuoman on tuottanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana tuottamien virvoitusjuomien määrä on niistä saatavan juomamäärän perusteella enintään 50 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä tulliviranomaiselle luotettava selvitys.

2 §

Tässä laissa virvoitusjuomilla tarkoitetaan lain liitteenä olevassa virvoitusjuomaverotaulukossa tarkoitettuja tuotteita.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tuotteita.

3 §

Makeisveroa ja virvoitusjuomaveron perusveroa on suoritettava lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti.

5 §

Verottomia ovat:

- 1) makeiset, jotka käytetään tässä laissa tarkoitettujen makeisten valmistukseen;
- 2) lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettut lääkkeet;
- 3) virvoitusjuomat, jotka käytetään tässä laissa tarkoitettujen makeisten ja virvoitusjuomien valmistukseen; *sekä*
- 3 a) virvoitusjuomat, jotka käytetään alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettujen alkoholijuomien valmistukseen;
- 4) *makeiset ja* virvoitusjuomat, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muualle yhteisön alueelle kuin Suomessa kulutettaviksi; *sekä*
- 5) *makeiset, jotka on makeutettu koi-vusokerilla siten, että sen osuus tuotteen makeuttajista on vähintään 50 prosenttia edellyttäen lisäksi, että tuotteessa ei ole käytetty sakkaroosia, glukoosia, tärkkelyssiirapia, hedelmäosokeria eikä muita helposti käymiskelpoisia bakteeriatineenvaihduntaan soveltuvia makeuttajia eikä sitruunahappoa tai muita hampaiden kemiallista liukenemistä aiheuttavia vastaavia happoja.*

Mikäli varastonpitäjä ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua verottomasta toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verottomuudesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslain 16 §:n 1, 3—6 ja 10 kohdissa säädetään.

6 §

Valmisteverotuslain säännöksiä veronalaisen tuotteiden siirtämisestä sovelletaan *makeisiin ja* virvoitusjuomiin vain siltä osin, kuin säännökset koskevat yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden siirtämistä valtuu-

3 §

Virvoitusjuomaveron perusveroa on suoritettava lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti.

5 §

Verottomia ovat:

- 1) *virvoitusjuomat, jotka käytetään lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettujen lääkkeiden valmistukseen;*
 - 2) virvoitusjuomat, jotka käytetään makeisten *tai* virvoitusjuomien valmistukseen;
 - 3) virvoitusjuomat, jotka käytetään alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettujen alkoholijuomien valmistukseen;
 - 4) virvoitusjuomat, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa *muualla Euroopan yhteisön alueella* kuin Suomessa kulutettaviksi.
- Jos* varastonpitäjä ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua verottomasta toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verottomuudesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslain 16 §:n 1, 3—6 ja 10 kohdassa säädetään.

Valmisteverotuslain säännöksiä veronalaisen tuotteiden siirtämisestä sovelletaan virvoitusjuomiin vain siltä osin, kuin säännökset koskevat *Euroopan* yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden siirtämistä valtuutetun

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tetun varastonpitäjän verottomaan varastoon tai tuotteiden siirtämistä Suomessa verottomien varastojen välillä.

varastonpitäjän verottomaan varastoon tai tuotteiden siirtämistä Suomessa verottomien varastojen välillä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Liite

*Voimassa oleva laki***MAKEISVEROTAULUKKO**

Tulli- tariffin nimike	Tuote	Tuote- ryhmä	Veron määrä
1704:stä	Kaakaota sisältämättömät sokerivalmisteet (myös valkosuklaa): — lakritsi- ja arabikumivalmisteet	1	3,50 mk/kg
	— karamellit, rakeet, toffeet, pastillit, purukumit ja muut tähän nimikkeeseen kuuluvat valmisteet (ei kuitenkaan fondant, tahnat, tahtaat ja niiden kaltaiset välivalmisteet)	2	3,50 mk/kg
1806:sta	Suklaa ja muut kaakaota sisältävät ravintovalmisteet: — suklaa ja kaakaota sisältävät makeiset	3	3,50 mk/kg
2106:stä	Muualle kuulumattomat ravintovalmisteet: — karamellit, toffeet, pastillit, purukumit ja niihin rinnastettavat makeiset; kuvioiksi, palasiksi tai tangoiksi muodostettu marmelaati	4	3,50 mk/kg
	— arabikumivalmisteet	5	3,50 mk/kg

Ehdotus

(makeisverotaulukko kumotaan)